

Viering zondag 7 juni 2020

Online viering 7 juni 2020: De nabijheid van God

Voorganger: Jeffrey Korthout

Jeffrey heeft al zijn teksten ingesproken, je kunt ze steeds via de link beluisteren wanneer je dit wilt.



Openingslied: 'Het lied van de heilige Geest'

*De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt,
in al wat groeit en leeft zijn adem uitgezaaid.*

*De Geest van God bezielt die koud zijn en versteend,
herbouwt wat is vernield, maakt een, wat is verdeeld.*

Wij zijn in Hem gedoopt, Hij zalft ons met zijn vuur.

Hij is een bron van hoop in alle dorst en duur.

Wie weet vanwaar Hij komt, wie wordt zijn licht gewaar?

Hij opent ons de mond en schenkt ons aan elkaar.

*De Geest die ons bewoont, verzucht en smeekt naar God,
dat Hij ons in de Zoon doet opstaan uit de dood.*

Opdat ons leven nooit in weer en wind bezwijkt,

kom, Schepper Geest, voltooi wat Gij begonnen zijt.

Openingswoorden

Vorige week vierden we Pinksteren. Het feest van de komst van de Heilige Geest op aarde. Die, zoals we al in het openingslied hoorden, een nieuw begin maakt en in al wat groeit en leeft zijn adem uitzaait. De eerste zondag na dat

nieuwe begin is in de traditie de Drievuldigheidszondag of het Hoogfeest van de Heilige Drie-eenheid. Maar volgens mij heeft dit Hoogfeest geen hele diepe ingang gevonden in ons culturele DNA, dus is het vooral de zondag waarop we weer eens nadenken over die vreemde constructie die aan ons overgeleverd is: de drie eenheid. Daarmee geef ik al meteen iets van mijn positie bloot: ik heb er namelijk niet zo veel mee. Alleen in de vorm van het slaan van een kruisje eigenlijk. Dat is een van de kleine beetje's katholicisme die ik nog heb meegekregen in mijn jeugd. We moesten dat oefenen bij de communie lessen van Mevrouw Gerritsen (de speciaal voor de katholieke kinderen ingehuurde juf op de openbare basisschool waarop ik zat). In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen. En dan altijd twifelen of je nu moest eindigen op je linker of rechter schouder. Dat doe ik nu eigenlijk nog steeds en daarom doe ik altijd maar wat. Maar het kruisje slaan zelf heeft wel een bepaalde magie gehouden en ik doe het nog steeds graag. Als ik angstig ben of onzeker, als ik schrik, als ik wil bidden of me echt tot God wil richten en soms zomaar, omdat het goed voelt om te doen. Maar voordat ik al te veel uitweidt: laten we eerst een moment stil zijn om daarna te bidden.

Openingsgebed

Lieve God.

Ik weet niet of je één bent
of twee,
of drie.

Als je er maar bent,
nu,
en hier.
Amen.

Lied: 'Een lied van woord en weg'

*Zoals een moeder zorgt voor kinderen, haar toevertrouwd,
en waarborgt dat zij leven:
zo werkt een god van liefde, en geen uur verflauwt zijn vuur.
Niet meer verstomt het woord dat Hij ons heeft gegeven*

*Het neemt ons bij de hand, dat woord, geduldig voert het ons
uit angstland weg naar vrijheid.
Zo onbegaanbaar dwars die weg, zo hoog, zo heet en droog
laat mij niet moeten gaan als Gij niet zelf nabij zijt.*

*Een waterval van licht, van vreugde en gereede hoop,
van inzicht en vertrouwen:
zo overkomt Gij mensen, ik besta uw woord en ga.
Nog weet ik niets van U, ooit zal ik U aanschouwen.*

Eerste lezing: Exodus 34, 4 – 9

Mozes hakte twee stenen platen uit, net als de vorige, en 's-morgens ging hij in alle vroegte de Sinaï op, zoals de HEER hem had opgedragen. De twee stenen platen droeg hij bij zich. De HEER daalde neer in een wolk, hij kwam naast Mozes staan en riep de naam HEER uit. De HEER ging voor hem langs en riep uit: 'De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar niet alles ongestraft laat en voor de schuld van de ouders, de kinderen en kleinkinderen laat boeten, en ook het derde geslacht en het vierde.' Onmiddellijk viel Mozes op zijn knieën en boog zich neer. 'Als u mij goedgezind bent, Heer,' zei hij, 'trekt u dan met ons mee, ook al is dit volk onhandelbaar. Schenk ons vergeving voor onze schuld en zonde en maak ons tot uw eigen bezit.'

Lied: ['Bless the lord'](#)

*Prijs de Heer, mijn ziel
en prijs zijn heil'ge naam.
Prijs de Heer, mijn ziel,
die mij het leven geeft.*

*Bless the Lord, my soul
and bless God's holy name.
Bless the Lord, my soul,
who leads me into life.*

Tweede lezing: Matteüs 28, 16-20

De elf leerlingen gingen naar Galilea, naar de berg waar Jezus hen had onderricht, en toen ze hem zagen bewezen ze hem eer, al twijfelden enkelen nog. Jezus kwam op hen toe en zei: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. Ga dus weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

Lied: 'Christe lux mundi'

*Christe, lux mundi, qui sequitur te
habebit lumen vitae.*

(Vertaling: Christus, licht van de wereld, wie u volgt heeft licht van leven)

Overweging

In geen van beide lezingen van vandaag is het hoofdonderwerp de heilige Drie Eenheid. En dat is ook niet zo gek, omdat de idee van de heilige Drie Eenheid op zichzelf alleen afgeleidt kan worden uit de Bijbel, maar niet als zodanig besproken wordt. Daarom wil ik heb met jullie hebben over iets dat voor mij veel wezenlijker is: hoe god aanwezig is bij ons. In de eerste lezing gaat het vooral om het wezen van God bekeken vanuit het perspectief van God zelf. Als je de lezing namelijk nog eens goed leest is het niet Mozes of de schrijver van de tekst die hier iets over God zegt. Nee, het is God zelf die over zichzelf verteld. God begint met een aantal keren zijn eigen naam te roepen (in de NBV uit 2004 aangegeven als 'HEER'), om daarna mede te delen dat Hij een God is die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig tot in het duizendste geslacht. Of te wel: voor alle eeuwen die zullen komen. En in de tweede lezing doet Jezus een soortgelijke belofte: 'ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.' Zo vormen beide lezingen een mooie eenheid: beiden proberen ze de lezer te overtuigen dat God er altijd, in welke gedaante dan ook, voor ons is. De drie eenheid komt alleen ter sprake in de laatste lezing als Jezus aan zijn leerlingen vraagt om alle mensen te dopen in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Beide teksten doen vooral een belofte aan de lezer ervan: er is een God die genadig, geduldig, trouw en waarachtig is en die met ons wil zijn alle dagen tot aan de voltooiing van deze wereld. En of dat dan is als Vader, als Zoon of als Geest, ach... weet je: als ik alleen nog duister om heen voel en het water staat me aan de lippen, ben ik allang blij dat er iemand is die er altijd voor me wil en kan zijn, of dat nu is als Vader, als Zoon of als Geest.

Maar als ik heel eerlijk naar jullie ben: de laatste tijd, sinds het uitbreken van wat we nu de 'corona crisis' noemen, mis ik God wel een beetje. Misschien zelfs een beetje veel. Mijn bidden gaat steeds moeizamer en met minder passie en ook het volgen van deze online vieringen wordt sleets... naar mate de tijd vordert en de afstand tussen ons Ekklesianen groter lijkt te worden, groter dan ooit, lijkt God ook een beetje te verdwijnen voor me. En niet omdat ik Haar een verwijt maak niet in te grijpen in deze crisis, want ik heb nooit

geloofd dat God een bovennatuurlijk wezen is dat kan ingrijpen in de natuurlijke orde der dingen. God is juist een hele natuurlijke aanwezigheid, die normaal gesproken voor mij zo dichtbij voelt dat ik wel begrijp waarom anderen er niet in kunnen geloven. Als immers iets zo dichtbij is en zo natuurlijk aanvoelt, zie je het nogal makkelijk over het hoofd. God lijkt eerder te verdwijnen omdat nabijheid over het algemeen verdwijnt en daarmee de ervaring van nabijheid. Voor mij blijkbaar daarmee ook de ervaring van de nabijheid van God. Niet dat ik de hele dag eenzaam ben hoor. Ik heb Paul de hele dag gezellig thuis met het thuiswerken, we spreken weer regelmatig af met vrienden en familie op gepaste afstand en mijn leerlingen “zie” ik via de computer. Maar toch is er een bepaalde vanzelfsprekende nabijheid verdwenen. Mijn vrienden en familie kan ik niet meer begroeten met een hand of een zoen en mijn leerlingen zitten verborgen achter een icoontje op mijn computerscherm of een chatbox. En de mensen buiten en in de winkels houden afstand van elkaar en raken elkaar vooral niet aan. En het gekke is dat als dat wel gebeurt het vaak ergernis oproept. Sommige mensen zijn extreem gebrand op het handhaven van de afstand en raken snel geïrriteerd als dat niet gebeurt. Om over zaken als mondkapjes en ontsmettingsmiddelen nog maar niet te spreken. Er is afstand en leegte gekomen tussen de mensen, en soms zelfs wantrouwen, en daar, in die leegte, daar ervaar ik niet God. Daar komt dan nog eens de hele bak ellende bij die we de hele dag via het nieuws over ons uitgestort krijgen: zoveel doden hier, zoveel besmettingen daar en een mysterieuze kinderziekte die mogelijk gerelateerd is aan corona besmetting en inmiddels drie kinderen het leven heeft gekost in Amerika. En dan nog al het daaraan gerelateerde menselijk leed zoals eenzaamheid, uitzichtloosheid en angst voor de toekomst. Het is allemaal niet niks deze tijd. Nog sterker komt dan het gevoel bij me op dat of God nu een, twee of drie is er helemaal niet toe doet. Ik heb vooral behoefte aan de nabijheid van God, in welke gedaante dan ook. En dan komt die drie eenheid ineens weer onverwacht om de hoek kijken in de vorm van dat aloude katholieke gebruik om een kruisje te slaan. Want gek genoeg werkt dat dan nog wel voor mij. Als ik de stilte in mezelf even opzoek en ik sla een kruisje met de juiste intentie, als een oprechte vraag om aandacht, dan voelt het ook zo. Dan slaat God heel even haar armen om mij heen en voel ik heel even haar aanwezigheid. Dan voelt God heel even nabij los van de tijd waarin we nu leven. Als Vader en Moeder tegelijk, Zoon en Geest. Drie in een, heel even. Zou het dan toch?

Het lijkt me mooi als je tot slot van deze overweging een kruisje slaat, maar misschien voel je jezelf daar helemaal niet gemakkelijk bij. In dat geval hoop ik dat je voor jezelf iets anders hebt om de nabijheid van God te blijven ervaren.

Ik wens je de nabijheid van God toe en hopelijk tot snel.
In de naam van Vader en Moeder tegelijk, Zoon en Geest.
Amen.

Lied: 'Ga met God en Hij zal met je zijn'

*Ga met God en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen,
met zijn raad en troost en zegen.
Ga met God en hij zal met je zijn.*

*Ga met God en Hij zal met je zijn:
bij gevaar, in bange tijden,
over jou zijn vleugels spreiden.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

*Ga met God en Hij zal met je zijn:
in zijn liefde je bewaren,
in de dood je leven sparen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

*Ga met God en Hij zal met je zijn,
tot wij weer elkaar ontmoeten,
in zijn naam elkaar begroeten.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

Voorbeden

Lieve God,
Wees ons allen nabij in deze tijden van afstand,
In het bijzonder bij hen die niemand meer zien,
niemand meer horen en niemand meer voelen,
die alleen zijn, eenzaam, verlaten en vergeten.

Geef troost aan allen die ziek zijn,
thuis en in de ziekenhuizen,
en aan hun familie en vrienden,
en allen die angstig zijn geworden en de straat niet op durven.

Wees er ook voor al het andere leed van deze wereld,
voor de slachtoffers van oorlog en honger,

van discriminatie en uitbuiting overal ter wereld.
En de vele vluchtelingen opgesloten in kampen her en der,
met een onzekere toekomst.

Geef ons en alle wereldbewoners,
de kracht en moed om voort te gaan
op de weg naar een betere wereld,
zodat er ooit een wereld zal zijn,
naar ons en Jouw verlangen.
Amen.

Lied: 'O Lord, hear my prayer'

*O Lord, hear prayer.
O Lord, hear my prayer.
When I call, answer me.*

*O Lord, hear my prayer.
O Lord, hear my prayer.
Come and listen to me.*

Gebed om zegen

Vader en moeder tegelijk, Zoon en Geest,
Zegen ons in deze dagen van afstand,
Wees ons in Jouw zegen nabij,
Hier, nu, en alle dagen van ons leven.
Amen.

Slotlied: 'Dit ene weten wij'

*Dit ene weten wij en aan dit één
houden wij ons vast in de duistere uren:
er is een woord dat eeuwiglijk zal duren
en wie 't verstaat, die is niet meer alleen.*